

column

**chris
mulder**

De klokkenluider

Ons grootste werkgerelateerde taboe? Dat is ongetwijfeld het taboe op de 'klokkenluider'.

Het is opvallend hoe een zogenoemde open cultuur als de onze hier volledig verkrampd mee omgaat. Hoe zou het komen dat, als iemand de moed heeft om te zeggen wat werkelijk gebeurd is, wij dat toch primair lijken te zien als 'uit de school klappen'? Iets wat je niet doet. Punt.

De boodschapper wordt geheel volgens de klassieke leer afgeschoten en mag zich verheugen op zwartmakerij en het vermoeden dat eigenbelang hier de doorslag heeft gegeven. Tja, voelen we ons dan zo betrappt als iemand ons wijst op zaken die niet door de beugel kunnen?

Doofpot eigenlijk bewijs onvermogen

Gaat onze loyaliteit naar de werkgever of de collega's zover dat de 'waarheid' niet gezegd mag worden?

Maar wat is de waarheid en waar moet een waarheidzegger aan voldoen om niet geslachtodferd te worden? In onze cultuur hebben we hier de neiging de boodschapper zeer principieel de maat te nemen. Het lijkt erop dat we ons primair aangevallen voelen. Waarom nu, waarom niet eerder? Hoe lang heb je zelf meegedaan? Wat is jouw belang; was je gefrustreerd? Het kan niet op. Het zou wellicht aanbeveling verdienen eerst onszelf eens de maat te nemen.

Laten we zelf eens de spiegeltest doen op zaken die niet helemaal deugen. Kijk jezelf recht aan in de spiegel en vraag je dan eens hardop af hoe vaak jij je heilige principes op passende

wijze hebt verwaterd? En wat is jouw eerste reactie als je daaraan wordt herinnerd?

Natuurlijk, er zijn klokkenluiders in soorten. Er zullen ook zeker klokkenluiders zijn uit eigenbelang. Maar die zullen naar verwachting toch fors in de minderheid zijn, omdat ik het vertrouwen in de mens als uitgangspunt van mijn denken hanteer.

De klokkenluiders die ik heb meegemaakt bleken toch vaker mensen te zijn met heel veel hart voor de zaak en een groot tolerantievermogen. Tot een zekere grens, waarna het ineens principieel werd.

Niet zelden was gebrek aan feitelijke (achtergrond-)informatie de bron van het niet meer kunnen begrijpen en in actie komen. Hier geldt voor onze leiders de boodschap: wees transparant en aanspreekbaar op wat je doet. Zaken in een doofpot willen stoppen is eigenlijk een bewijs van onvermogen leiding te kunnen geven en verantwoordelijkheid te willen afleggen.

Wellicht dat daarin de verklaring ligt van het verkrampde gedrag als zich een klokkenluider aandient. Dit geldt overigens niet alleen voor onze leiders, maar ook voor onszelf, toch?

Reacties, vragen suggesties?
> mulder@lc.nl

Chris Mulder is directeur van CMMC Management Consulting, gespecialiseerd in crisisinterventie en directiecoaching.